

Posudek oponentky diplomové práce Katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studentky: **Bc. Nikola Procházková**

Název práce: **Integrace žáků s odlišným mateřským jazykem do české základní školy**

Vedoucí práce: Doc.PhDr.Jitka Lorenzová, Ph.D.

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 70

Počet stran příloh: 5

Počet titulů v seznamu literatury: 37 + el. zdroje

1	2	3	4
---	---	---	---

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

	X		
--	---	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

X			
---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

X			
---	--	--	--

Metody práce

Vhodnost použitých metod

X			
---	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

	X		
--	---	--	--

Využití praktických zkušeností

--	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce, originalita)

--	--	--	--

Naplnění cílů práce

	X		
--	---	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části

	X		
--	---	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

X			
---	--	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

	X		
--	---	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

	X		
--	---	--	--

Celkové hodnocení práce:

Volba tématu a typ diplomové práce:

- Hodnotím pozitivně volbu tématu diplomové práce. Téma integrace žáků s odlišným mateřským jazykem je téma vhodné v současné době ke zkoumání, je jedním z podstatných témat tzv. inkluzivní pedagogiky a didaktiky, která u nás nemá prozatím silnou oporu v empirickém zkoumání. Z tohoto důvodu také pozitivně hodnotím volbu typu diplomového úkolu: jde o práci teoreticko-empirickou.

Komentáře k teoretické části DP:

- Teoretická část je poměrně přehledně strukturována: od obecnějšího rámce (tematika cizinců v ČR) k problematice vzdělávacího systému se zaměřením na žáky s odlišným mateřským jazykem a začleňování těchto žáků do školy a školního vzdělávání.
- Komentář mám k obsahovému rozložení těchto okruhů: jádrem (vzhledem k názvu práce) by měly být integrační procesy: v textu autorky je jim věnováno 16 stran z celkových 44 stran teoretické části. Nejde samozřejmě o kritiku rozsahu té či oné kapitoly: jde mi spíše o to, že hlubším vhlédem do komplikované problematiky inkluze by autorka získala vhodnější start pro interpretaci dat z vlastního výzkumu.
- Další komentář se týká předřazení kapitoly Výzkumy v oblasti vzdělávání cizinců ještě před kapitolou Cizinci v ČR (počty, migrace aj.) Nerozumím úplně jak tomuto zařazení, tak výběru výzkumů (viz i část Otázky k obhajobě)
- Myslím, že tématu by prospěla jasnější didaktická linie: zde odkaz především na hodnocení (spíše tedy na klasifikaci), ale integrační procesy jsou i o vytváření učebních příležitostí pro děti s odlišným mateřským jazykem – např. práce s cíli, kritérii atp. Opět: mohl by to být dobrý teoretický základ pro empirickou část, kde se autorka ptá aktérů, kteří tyto příležitosti vytvářejí.
- Obdobně bych považovala za prospěšné (vzhledem k výzkumné otázce empirické části), kdyby se v textu objevila zřetelněji tematika názorů a přesvědčení učitelů, tak podstatná pro jejich konání.
- Text je podložen řadou zdrojů, z nichž je několik zahraničních.
- Postrádala jsem shrnutí teoretické části, z které by vyplývalo zacílení části empirické.

Komentáře k empirické části DP:

- Empirická část je prezentována přehledně, základní výzkumná otázka je zformulována srozumitelně.
- Cením si volby metody rozhovoru: získat respondenty v každodenní realitě školy bývá komplikované.
- Na základě přílohy (přepsaný rozhovor) soudím, že autorka této metody využívá citlivě, umí se „doptávat“.
- Zjištění autorka dobře popisuje. Chybí však linka interpretační, která by umožnila odkrýt, co je za či pod „probíháním“ integrace, tj. vedla by ke smyslu kvalitativního výzkumu. (Např. velmi zajímavá zjištění o případných reakcích „chytrých dětí“, odkazů učitelek na práci doma, o tom, co si dítě způsobuje samo (s.54), nefungujících kurzech aj.) Zde mi nejvíce chybělo propojení s teoretickými východisky (tj. na čem je konání učitelů závislé).
- Občas je potenciál rozhovoru ne zcela využit (např. : Jak tedy vést k akademické úrovni jazyka?) Obdobně např. i u problematiky ne zcela fungujících kurzů: doptávat se na nefungování by podle mého názoru vedlo k přesnějším doporučením než „Měli by nahlížet...“ (s.66)
- Interpretací se autorka vyhýbá i v závěrečných partiích textu.

Komentáře k formální stránce DP:

- Zaznamenala jsem občasné chyby v interpunkci (zvláště před „a“).

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

- Prosím autorku, aby vysvětlila důvody zařazení třech výzkumů na začátku svého textu. V případě informací od České školní inspekce jde také o výzkum? Jakým způsobem by mohl být pro autorku užitečný výzkum Jarkovské a kol. ?
- Jaký je cíl kvalitativního výzkumu? (Obecné závěry?)
- Jaká doporučení, která autorka uvádí na závěr, jsou opřena přímo o výzkum, jaká vyplývají z prostudované literatury?

Závěr posouzení diplomové práce:

Z textu DP je zřetelné, že se autorka poctivě snažila problematiku zpracovat poctivě, s nasazením pro téma, které je důležité a aktuální. Kritické komentáře necht' jsou prosím vnímány jako podněty k dalšímu přemýšlení o problematice.

Doporučení k obhajobě: **doporučuji**

Navrhovaná klasifikace: **v e l m i d o b ř e (p ř i ú s p ě š n ě o b h a j o b ě v ý b o r n ě)**

Datum: 27.8. 2018

podpis: Doc. PhDr.Hana Kasíková, CSc.